

Kérdésként merült fel, hogy a KUTATÓK MIÉRT NEM TARTOZNAK A TÖRVÉNY HATÁLYA ALÁ?

A kutatók kivétele a kamarai törvény hatálya alól azért indokolt, mert ők nem a szakma általános értelemben vett „gyakorlóí”. A kutatás és oktatás elméleti tevékenység, nem kerülnek kliensekkel kapcsolatba. Tevékenységüket az egyetemek vagy kutatóintézetek felügyelik, és sokszor szét is feszítik egyetlen tudományág területeit. Amennyiben persze a kutatói minőség és tevékenység mellett klienseket is fogad vagy az adatgyűjtés a gyakorló pszichológiai tevékenység részeként történik és gyakorló pszichológiai tevékenységet folytat, úgy az illető a kamara tagja kell, hogy legyen.

Sok kérdés merült fel a KÜLÖNBÖZŐ SZAKPSZICHOLÓGUSI TEVÉKENYSÉGEK ÉS AZ EGYÉB TEVÉKENYSÉGEK ELHATÁROLÁSÁVAL ÉS A KAMARA SZEREPÉVEL KAPCSOLATBAN.

Például, hogy az MA diploma „tanácsadás-végzése” nem egyezik meg a tanácsadó szakpszichológusi munkával. Kérdés, hogy a Kamara tud-e majd ennek rögzítésében segíteni, például önálló TEAOR kódot kérve a tanácsadás szakpszichológiai tevékenységnek? A mostani törvénytervezet egy ún. kerettörvény, amely egy szervezet felállítását szolgálja. Ha jóváhagyja a kormány és a parlament a MPK létrehozását, akkor a jogszabály tervezet szerint lesznek benne tagozatok, ezekhez és a kamara minden szervéhez tisztségviselőket választ, és megindulhat az érdemi szakmai munka. Szervezetten, immár a pszichológusok saját önkormányzatában. Ekkor van mód azon régóta rendezetlen és hiányzó gondok megbeszélésre és jogszabály tervezetek, kérvények intézésére a jogalkotó felé, mint a tanácsadó szakpszichológusok hiányzó szakmakódja, mint a tanácsadás, mint tevékenység definíciója, és annak pontos meghatározása, hogy mik a kompetenciahatárok társszakmák között és hogy mik a közös területek. Ehhez a társszakmákkal való szoros együttműködés és összefogás kell a kamara részéről. Válasz tehát: IGEN! Lényegi feladata a kamarának az ilyen szakmai kérdések endezése.

MIT JELENT A CÍMVÉDELEM-TEVÉKENYSÉG-KAMARAI TAGSÁG HÁRMASA?

Azaz mit szabályoz a 2.§ és 11.§ a tervezetben?

A szabályozás lényege a címhasználat összekötése a tevékenységgel és a kamarai tagsággal. Ezek külön-külön is létező és legális dolgok, részben szabályozottak is. A tervezet célja, hogy körülhatárolja azokat a személyeket, akik a kamarában tagsággal kell, hogy rendelkezzenek, akik a pszichológia tudományának gyakorlóí, és akik az önszabályozás és érdekképviselet eszközével megfelelnek a sokat ismételt kihívásoknak és problémáknak.

Lehetne ismervük a végzettség, azaz az okleveles pszichológus diploma, mely pszichológus BA bemenetre épített pszichológus MA képzést jelent. Azonban előfordul, hogy ezek a személyek később tanárként, újságíróként, politikusként, vagy fazekasként tevékenykednek. Nyilván való, hogy nincs helyük a pszichológus kamarában, de a napnál világosabb, hogy felsőfokú végzettségük jellegét, azaz hogy „pszichológus” megjelenítheti, ezt törvény garantálja. A tevékenységet azonban nem végezheti, csak ha egyúttal a Kamarába is belép.

A következő szempont, hogy vannak olyan tevékenységek, melyek rokonok a pszichológiai módszerekkel, mégsem kell hozzá okleveles pszichológus diploma. Ha a szülő a gyermekét okítja, az is viselkedésmódosítás, de nem szabályozott. Ha a pedagógus nevel, az sem pszichológus diplomához kötött, és a szociális munkás életvezetési segítsége sem terápia. Az egyes rokon tevékenységek elhatárolását célzó, a kompetenciakörök lehetőség szerint rögzítő jogszabály azonban egyelőre hiányzik. Ennek pótlása azonban a tárgyalta törvénytervezetnek sem célja, az nem tevékenységi törvény, ezeket a

kompetenciahatárokat nem szabályozza. Tekintettel arra, hogy ez a tárgykör széles szakmai egyeztetést és konszenzust igényel, a létrejövő Kamara egyik első feladata lehet. Miért van benne mégis egy bekezdés a tevékenységről?

Lehetne a tevékenység oldaláról szabályozni a kamarai tagságot, ahogy más vélemények utalnak is ennek a szükségességére, de erre pillanatnyilag nincs jogszabály, annak kidolgozása pedig a fentiek szerint a szakma feladata kell, hogy legyen.

Így a jelenleg a törvénytervezetben meghatározott struktúra: a diploma és az egyelőre még csak alapdefinícióként megfogalmazott tevékenység gyakorlása rajzolhatja körül azon személyek körét, akik a Kamarai tagsággal, védett és szabályozott szakmaként tovább dolgoznak a ma még megválaszolatlan kérdések kidolgozásán. A rövid tevékenységi definíció, mely a melléklet alapján a most is jogszabályban rendezett kompetenciákon alapul, csak arra szolgál, hogy utaljon azokra a tevékenységekre, amelyeket ha pszichológus diplomával végez az ember, akkor az a pszichológus szakma gyakorlás és a kamarai tagsággal végezhet. A meghatározás tehát nem légből kapott, egy másik, hatályos jogszabály melléklete a hivatkozott 3. melléklet.

Tehát a 3.§ (2) bekezdése arról rendelkezik, hogy aki nem pszichológus, hanem más diplomát szerzett, a rendeletben meghatározott képzési és kimeneti követelményeknek megfelelő tevékenységét végzi, még ha az összecseng is a 3.§ (1) bekezdésben foglalt rövid és keretjellegű definícióval, nem pszichológus és nem kell tagnak lennie a kamarában. Azonban, aki nem pszichológus, nem ilyen jellegű tevékenységet végez, és nem tagja a Kamarának, az ne hirdessen se pszichodramát, se pszichológiai terápiát, se pszichoelemzést, se egyebet a „pszicho” előtaggal, hiszen arra nem képzett, ezért arra egyébként sem lenne jogosult és a felhasználó, kliens számára érthető és látható legyen, hogy habár egy kiváló trénernél, vagy tanácsadónál van, az illető nem pszichológus. Nem az a cél, hogy az emberek ne vegyék igénybe más, nem pszichológus szakemberek szolgáltatását. A törvény egyébként ennek elérésére amúgy sem lenne alkalmas. A cél az, hogy a fogyasztó tudatosan, megfelelő és korrekt tájékoztatás alapján dönthessen.

MI IS EZ A KAMARAI TÖRVÉNY NAGYON SOMMÁSAN?

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma 2013-ra elkészítette a Magyar Pszichológus Kamara felállítását célzó törvény tervezetét, melynek előkészítését a Magyar Pszichológusok Érdekvédelmi Egyesülete, a Magyar Pszichológiai Társaság, az MTA Pszichológia Bizottsága és a 7 képző Egyetem szorgalmazta és szakmai tanácsaival segítette.

A tervezet az alábbi linken olvasható:

<http://www.kormany.hu/hu/dok...>

A törvény lényege a Kamara létrehozása és a „pszichológus” cím védelme a felsőfokú szakképesítések alapján. Cél többek között a valódi pszichológusok megkülönböztetése az "álpszichológusoktól" és a sarlatánoktól. Ez az ügy egyidejűleg szolgálja a magyar társadalom és a szakemberek érdekeit is. Végre egyetértés született a kérdésben a képzőhelyek, az MTA, a Magyar Orvosi Kamara és a pszichológusok vezető testületei, valamint a jogalkotó között. A törvény nem állapít meg új jogosultságokat vagy kötelezettségeket, csak egyértelműen rögzíti végre mindazt, ami egyéb jogszabályok vagy szakmai szabályok alapján eddig is a jogszerű gyakorlat volt, azaz ne hirdesse magát pszichológusként, ne nyújtson a képzés hiányában pszichológiai szolgáltatást az, akinek nincs megfelelő szakképzése. A tervezet nem szabályozza a tevékenységet sem, azonban a meglévő képesítések, jogosultságok alapján folytatott tevékenységet az ehhez rendelt címhasználat jogával védi. A törvény legfőbb témája és célja a Magyar Pszichológus Kamara létrehozása annak érdekében, hogy a szakmát érintő minden további kérdésben megfelelő szakmai érdekvédelmet és egy megfelelő demokratikus, szakmai felhatalmazással bíró, nagy

presztízzsel rendelkező fórumot biztosítson a további kérdések tisztázásában, a pszichológus szakmagyakorlás továbbfejlesztésében. A jogszabálytervezet érintetlenül hagyja a társszakmák gyakorlását, amennyiben azok megfelelő végzettségen alapulnak (pl. mentálhigiénés segítők) és a klinikai szakpszichológusok helyzetét a Magyar Orvosi Kamarán belül kettős kamarai tagság megtartása mellett.

A Kamara helyzetéről és a további kérdésekről a <http://pszichologuskamara.hu/tamogatok/> oldalon vagy a Magyar Pszichológus kamarát-jogszerűen a szakmáért és a kliensekért Facebook oldalon <https://www.facebook.com/groups/1559653634345592/> tájékozódhat, mely oldalakon rendszeresen friss híreket, írásokat, véleményeket teszünk közzé a Kamara ügyével kapcsolatban.

A kamarai törvénytervezet ún. társadalmi vitája immár másodszor, most zajlik. Amennyiben 2016-ban már érdekli a kamarai törvénytervezet minden részlete, figyelje bejegyzéseinket!